

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03970/2018-ERU

V Praze dne 9. května 2018

Č. j. 03970-3/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-03970/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 19. dubna 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kladno, v ulici Redaktora Boučka, u nemovitosti č. p. [REDAKCE] v blízkosti plynárenského, resp. energetického, zařízení (nízkotlaké plynovodní přípojky) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení výše uvedeného ustanovení energetického zákona.

II. Podle § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 8 000 Kč** (slovy: osm tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12218.

O d ů v o d n ě n í

Dne 6. října 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) v důsledku zjištění poškození plynárenského, resp. energetického, zařízení

při provádění zemních prací dne 19. dubna 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kladno, v ulici Redaktora Boučka, u nemovitosti č. p. ■■■ kontrolu ve věci dodržování § 68 energetického zákona účastníkem řízení.

Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil Úřad dne 3. ledna 2018 protokol o kontrole č. ■■■■, č. j. 10343-8/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Proti protokolu o kontrole a kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že stavební práce, a to „Demolice stávající garáže, výstavba nové dvougaráže a koupelny, přípojek a fasády na adrese Redaktora Boučka ■■■ v Kladně“ (dále jen „stavební práce“) byly účastníkem řízení prováděny dne 19. dubna 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kladno, v ulici Redaktora Boučka, u nemovitosti č. p. ■■■ na základě smlouvy o dílo na provedení shora uvedených stavebních prací.

Účastník řízení požádal před započítím stavebních prací o stanovisko provozovatele plynárenské soustavy společnost GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, která vydala vyjádření č. ■■■■ k věci „Kladno – Redaktora Boučka, zkrácení NTL přípojky a osazení zemního uzávěru“ dne 7. prosince 2016 se souhlasem k předmětné stavbě a vymezila podmínky činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, za kterých byl souhlas udělen. Jednou z podmínek souhlasu bylo vytyčení plynárenského zařízení. Účastník řízení doložil protokol o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 30. března 2017.

Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení známa, což vyplývá z protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 30. března 2017 a z protokolu o předání staveniště a díla č. ■■■■ ze dne 16. března 2017.

Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že při provádění předmětných stavebních prací došlo účastníkem řízení dne 19. dubna 2017 k poškození plynárenského zařízení (energetického zařízení), a to ocelové nízkotlaké plynovodní přípojky DN 50 (dále jen „plynárenské zařízení“).

Z dokumentace, která je součástí kontrolního spisu, vyplývá, že stavební práce v místě poškození plynárenského zařízení prováděl účastník řízení, a to takovým způsobem při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení.

Provedenou kontrolou, tak jak vyplývá z podkladů obsažených v kontrolním spise, bylo zjištěno, že k faktickému poškození předmětného plynárenského zařízení došlo při realizaci stavebních prací spočívajících v odstraňování betonové podezdívky plotu elektrickým kladivem.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynárenské distribuční soustavy, tj. protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP ESM: ■■■■ ze dne 19. dubna 2017 a protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ,

číslo protokolu [REDAKCE] ze dne 19. dubna 2017 k úniku plynu do ovzduší v množství 0,5 m³ v délce trvání 15 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi.

Celkové náklady za opravu poškozeného plynárenského zařízení byly dle kopie daňového dokladu č. [REDAKCE] ze dne 20. května 2017 vyčísleny společností GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567, na částku 13 493,23 Kč.

Veškeré náklady spojené s opravou poškozeného plynárenského zařízení účastník řízení uhradil dne 12. června 2017, což vyplývá z kopie výpisu z účtu.

Úřad obdržel v rámci prováděné kontroly dne 10. listopadu 2017 vyjádření účastníka řízení, evidovaného v rámci kontrolního spisu Úřadu pod č. j. 10343-6/2017-ERU (dále jen „vyjádření“), ze kterého však dle názoru správního orgánu nevyplývají žádné nové rozhodné skutečnosti, které by mohly mít v daném případě vliv na zjištěné okolnosti daného případu, tj. poškození plynárenského zařízení a odpovědnost účastníka řízení za spáchání ve výroku uvedeného přestupku, která je v daném případě, tzn. účastníka řízení, který je podnikající fyzickou osobou, založena na objektivní odpovědnosti tedy odpovědnosti za výsledek, a to na porušení právních povinností bez ohledu na zavinění. Správní orgán však uvádí, že skutečnosti, že účastník řízení bezprostředně nahlásil vzniklé poškození místně příslušnému správci plynárenského zařízení a beze zbytku řádně uhradil vzniklou škodu, byly vyhodnoceny jako polehčující okolnosti. Správní orgán však také v daném případě zohlednil vyjádření účastníka řízení ohledně uložení předmětného plynárenského zařízení v hloubce pouze 40 cm, absenci ochranné fólie a obsypání pískem a okolnostem stavebních prací, tak jak účastník řízení uvedl ve svém vyjádření.

K závěru předmětného vyjádření účastníka řízení, ve kterém účastník řízení uvedl, cit.: „*Celé situace nesmírně lituji. Za neúmyslné poškození plynovodního zařízení se velmi omlouvám, za celou dobu mé podnikatelské činnosti, tedy 19 let, se mi nic podobného nestalo. Tato situace se již nikdy nebude opakovat, z této nešťastné události jsem vyvodil důsledky. Tímto vás žádám o posouzení celé situace, za kladné vyřízení vám předem velmi děkuji.*“ správní orgán uvádí, že tyto skutečnosti, a zejména to, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu, byla vyhodnocena jako výrazně polehčující okolnost.

S ohledem na výše uvedené, po prostudování všech podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 10343/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 26. dubna 2018, dospěl správní orgán k závěru, že veškeré podklady pro posouzení věci jsou dostačující a není pochyb o tom, že se předmětného jednání účastník řízení dopustil a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti a skutečnosti daného případu tzn. skutková zjištění, o kterých nemá správní orgán důvodné pochybnosti, a proto správní orgán přistoupil podle § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky v souladu § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením § 68 odst. 3 energetického zákona, dle kterého platí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

Z § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se pro účely energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metry na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynovodu 1 metr na obě strany.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a v příčinné souvislosti tak lze trestat pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není, na základě zjištěných okolností a skutečností vyplývajících z kontrolního spisu, pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl stavební práce, při jejichž realizaci nedodržel podmínky pro provádění činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a v důsledku porušení těchto podmínek došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených v kontrolním spisu, že účastník řízení nedodržel podmínky energetického zákona stanovené v § 68 odst. 3 energetického zákona, tj. v daném případě zdržet se jednání, kterým by mohlo dojít k poškození plynárenské soustavy nebo omezení nebo ohrožení jejího bezpečného a spolehlivého provozu, a veškeré činnosti provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. V daném případě toto účastník řízení nezajistil, a to tím, že při provádění stavebních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení účastníkem řízení.

Nad rámec shora uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, a to v daném případě povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na shora uvedené lze uzavřít, že účastník řízení svým jednáním porušil § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k formálnímu naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z výše uvedeného vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu (přestupku), pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Z výše uvedeného vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního (protiprávního) jednání naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku) a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v daném případě pochyb o naplnění formální a materiální stránky předmětného přestupku ze strany účastníka řízení, v důsledku čehož lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání ve výroku uvedeného přestupku.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v § 91d odst. 1 energetického zákona zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. Lze tak konstatovat, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 68 odst. 3 energetického zákona.

Za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše uložené pokuty přihlížel správní orgán ke všem výše uvedeným okolnostem a skutkovým zjištěním projednávaného případu.

Při určení druhu a výměry správního trestu přihlížel správní orgán ve smyslu § 37 písm. a); c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ustanovení § 38 písm. b); c); d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku; ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše uložené pokuty též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Správní orgán při posuzování otázky výměry správního trestu přihlížel k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem tak, jak je uvedeno níže.

Vzhledem k posouzení otázky povahy a závažnosti přestupku správní orgán uvádí, že skutečnost, že účastník řízení při provádění stavebních prací poškodil energetické zařízení, které poškodil v ochranném pásmu plynárenského zařízení při odstraňování betonové podezdívky plotu elektrickým kladivem, nebyla vyhodnocena jako přitěžující okolnost, neboť odstraňování betonové podezdívky elektrickým kladivem nelze dle správního orgánu považovat za přitěžující okolnost spočívající v použití strojního zařízení. Uvedené potvrzuje také shora uvedený protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, ve kterém je uvedeno, že stavební práce byly prováděny ručně.

Správní orgán dále přihlížel k povaze účastníka řízení, přičemž dospěl k závěru, že hlavním předmětem podnikání účastníka řízení jsou právě činnosti související se staveními pracemi, a to provádění staveb, jejich změn a odstraňování, při kterých došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení, a proto by právě účastník řízení s ohledem na povahu své činnosti měl v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti s maximální opatrností s předcházením vzniku případných škod a souvisejících nebezpečí. Uvedené vyhodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost při stanovení výše uložené pokuty.

Ve vztahu k významu a rozsahu následku přestupku správní orgán uvádí, že skutečnost, že v důsledku poškození předmětného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 0,5 m³ v délce trvání 15 minut a k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi, nebyla vyhodnocena jako přitěžující okolnost při stanovení výše uložené pokuty, oproti případům, kdy dochází k závažnějšímu rozsahu následku spáchaného stejného nebo obdobného přestupku.

Ve vztahu ke způsobu a okolnostem spáchání přestupku správní orgán uvádí, že skutečnosti, že účastník řízení bezprostředně po vzniklém poškození předmětného plynárenského zařízení, toto poškození bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu, a dále to, že účastník řízení beze zbytku uhradil vzniklou škodu vyčíslenou na částku 13 493,23 Kč, byly vyhodnoceny jako polehčující okolnosti při stanovení výše uložené pokuty. Správní orgán dále jako polehčující okolnosti zohlednil také vyjádření účastníka řízení ohledně uložení předmětného plynárenského zařízení v hloubce pouze 40 cm, absenci ochranné fólie a obsypání pískem a okolnostem stavebních prací, tak jak účastník řízení uvedl ve svém vyjádření.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost při stanovení výše uložené pokuty. Správní orgán dále v dané věci přihlédl jako k polehčující okolnosti mimo výše uvedené také k přístupu účastníka řízení, kdy účastník řízení ve svém vyjádření vyslovil

omluvu a lítost nad celou situací s vyvozením důsledků, aby se tato situace již více neopakovala.

Co se týká majetkových poměrů účastníka řízení, pak správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

S ohledem na výše uvedené, kdy účastník řízení dle údajů dostupných z živnostenského rejstříku vykonává živnostenské oprávnění téměř dvacet let (den vzniku oprávnění 16. 11. 1998) a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. při samé dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení, uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter.

Po zvážení všech okolností daného případu byla správním orgánem pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samé dolní hranice možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 0,1 % z maximální zákonné výše pokuty. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň může vzhledem k závažnosti přestupku plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

P o u č e n í

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jiří Kreuzman, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha